

ศิริวรรณ คลั่งข้อง 2550: การเปลี่ยนแปลงวิถีการดำรงชีวิตของราษฎรตำบลแหลมสน อำเภอละงู จังหวัดสตูล หลังการพัฒนาเส้นทางคมนาคมเข้าสู่ชุมชน ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน) สาขาวิชาการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัศกร จินตนา, Ph.D. 63 หน้า.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ลักษณะการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ของราษฎรที่อาศัยอยู่ในตำบลแหลมสน อำเภอละงู จังหวัดสตูล และประเมินการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำรงชีวิตของราษฎรในช่วงก่อนและหลังการพัฒนาเส้นทางคมนาคมเข้าสู่ชุมชน โดยสัมภาษณ์ครัวเรือนตัวอย่าง จำนวน 87 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 15 ของครัวเรือนทั้งหมด จาก 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2 บ้านกาเบง หมู่ที่ 3 บ้านบูโบย หมู่ที่ 4 บ้านสนกลาง และหมู่ที่ 6 บ้านสนใหม่ ซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้ค่าสถิติอย่างง่าย

ผลจากการสุ่มตัวอย่างตัวแทนครัวเรือน ซึ่งประกอบด้วยผู้ที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาร้อยละ 79 มีอาชีพประมงเป็นอาชีพหลักร้อยละ 67 อาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ค้าขายและเกษตรกรรม มีรายได้เฉลี่ย 20,000 บาทต่อปี (เฉพาะของผู้ให้สัมภาษณ์) พื้นที่ทำกินโดยเฉลี่ยมี 2.5 ไร่ต่อครัวเรือน ส่วนใหญ่มีเอกสารสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน กลุ่มตัวอย่างได้ประเมินว่าการพัฒนาเส้นทางคมนาคมเข้าสู่ชุมชนในปี พ.ศ. 2536 มีผลทำให้วิถีการดำรงชีวิตของราษฎรในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปทั้งในทางบวกและทางลบ ในทางบวก ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่ามีผลต่อการมีโอกาสในการศึกษาและการพัฒนาส่งเสริมศาสนาในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย 3.60 และ 3.34 คะแนน ตามลำดับ) มีผลทำให้การบริการสาธารณสุขดีขึ้น มีรายได้ดีขึ้น และทำให้มีความหลากหลายของอาชีพ ในระดับปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 2.68, 2.51 และ 2.46 คะแนน ตามลำดับ) และมีผลทำให้มีจำนวนร้านค้ามากขึ้นในระดับน้อย (คะแนนเฉลี่ย 1.82 คะแนน) และในทางลบ ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า การสร้างถนนมีผลในระดับน้อย ต่อการที่ชนิดและจำนวนของสัตว์น้ำลดลง การขายที่ให้กับนายทุน การมีอุบัติเหตุบนท้องถนนมากขึ้น และต่อการมีคนแปลกหน้าเข้ามาในท้องถิ่นมากขึ้น (คะแนนเฉลี่ย 1.98, 1.03, 0.94 และ 0.75 คะแนน ตามลำดับ) นอกจากนั้น กลุ่มตัวอย่างยังเห็นว่าการสร้างถนนเข้าสู่ชนบทที่ห่างไกลมีส่วนช่วยอย่างมากในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่ทำให้วิถีการดำรงชีวิตของราษฎรเปลี่ยนแปลงไปให้ทางที่ดียิ่งขึ้นได้

Sirawan Klang-kong 2007: Changes of People Livelihood after Transportation Development in Tambol Laemson Amphoe La-ngu Changwat Satun. Master of Science (Sustainable Land Use and Natural Resource Management), Major Field: Sustainable Land Use and Natural Resource Management, Interdisciplinary Graduate Program. Thesis Advisor: Assistant Professor Vipak Jintana, Ph. D. 63 pages.

The study aimed to investigate socio-economics status, land use and natural resources utilization of local people in Tambol Laemson, Amphoe La-ngu, Changwat Satun. Changes of people livelihood after transportation developemnt in 1993 were assessed. Four villages namely Mu 2 Ban Ga-bank, Mu 3 Ban Buboui, Mu 4 Ban Son-glang and Mu 6 Ban Son-mai were selected for this study. Fifteen percent of the total households those living in the study area more than 12 years were randomly selected for interview. Quantitative and qualitation data were collected and analysed using a simple statistic method.

Most of the respondents (79%) finished elementary school. Sixty seven percent engaged fisherman as a major occupation. Other occupations were such as trade and agriculture. Each household owned by average 2.5 rai of land mostly with the land title. Average income per head of the respondent was 20,000 Bath. The respondents evaluated that the transportation development in 1993 affected their livelihood both in positive ways and negative ways. Positively, the respondents indicated that the road brough about the opportunity in education and promotion of religion at high levels (3.60 snd 3.34 points respectively). The road supported a better health services, better income and diverse occupations at moderate levels (2.68, 2.51 and 2.46 points repectively). However, it contributed to the increase of local shop at a low level (1.82 point). On the other hand, the respondents descried the negatively impacts from the road at low level on the decrease of species and population of aquatic animals, change of land ownership, traffic accident, and increase of stranger in community (1.98, 1.03, 0.94 and 0.75 point respectively). In addition, the respondents expressed that the constructed road was very helpful in strengthening the capacity of villagers. Accessibility to the rural area shall induce various development projects for the better off local people livelihood.